

БҮРЯДАД ҮНЭН

Советскэ Союзай ажалшад!
КПСС-эй XXV сьездын түүхэтэ шийдхэбэринүүдые бодото дээрэнэ бэлүүлхын түлөө тэмсэгты, хугжэлтэ түгэс социализмын арга боломжонуудые хүсэд бүри хэрэглэхын тула эрмэлзэгты!

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИС ПАРТИИ БҮРЯДАЙ ОБКОМОЙ.
БҮРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ, МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДЭЙ ОРГАН

1921 оной
1978 оной октябрийн 15, воскресени
Сэн 2 мүнүн.

(КПСС-эй ЦК-гай Уриануудбаа).

ЭЛЕКТРЫН ЭЛШЭ ХҮСЭ, ТҮЛШЭ АЛМАХА

Арадай ажахы саашаа хүгжөөж арбадай та жэлэй түсэд дүргэлтэн гэхсэхы шата эхлэнхэй. Алша коллектив бүхэй шай шадабери, арга боломжууд энэ шухалын шуха хэрэгтэ шэглүүлгэдэ, шай оройн экономикын шандаа халбаран хүгжээд үйлдэбэрин ашаг урые шэглүүлгэ, ажал хүдэлмэни. Үйлдэбэрилгэдэний удирдгын шаар бүри хэрэгжүүлгэ партиин гол шата шугам гэж мэдээлэж. Ажална хүнэй оюун бэлдэр, хүсэл эрмэлзэлээр, арга гараар бүтээгдэни зүйлс олдонон байлагууд ара ажахын улам түргөөр хөгжөөж хэрэгтэ тои ехэ үрлөөр аниаглагдахы эхлээ. Ажална хүнэй оюун бэлдэр, хүсэл эрмэлзэлээр, арга гараар бүтээгдэни зүйлс олдонон байлагууд ара ажахын улам түргөөр хөгжөөж хэрэгтэ тои ехэ үрлөөр аниаглагдахы эхлээ.

Гэхэтэй хамта энэ шухала зүйлүүдтэ гайтагаар хандаа, алмаха асуудалдаа бүхы предпринтнууд, колхоз, совхозуудай хүдэлмэрилгэдэ этотой анхарал хандуула гэхын аргагүй. Электрын элшэ хүсэ алмагда хайша хэрэгээр хандааг коллективүүдше бии. «Бурятстройматериалы» гэхэн үйлдэбэрин нэгдэлэй предпринтнууд элетрын элшэ хүсэ нормоооо ехээр гаргалмадаг байха юм. Иймэ ушарнууд мяханай, хүнэй комбинатда дайралдааг. Нефтьтээ абтадаг продуктуудые алмагдаа баа дутуу дунданууд олон зарим предпринтнууд, колхоз, совхозуудта мүнөөншэ болотор энэ хэрэг эрилтээ бүтээгөөр эрхилдэгэнгүй. Тэрэншэ байха зөөж, халаа хандаа, алмаха, унагатай холхио, үмэдэ худалдаа али олон ушарнууд бии гэхээтэй Бурядай транспорты ууравлелин 4 предпринтнормооо үдүү туншэ шаарна байна. Халхан Сэлэнгын райондо хэдгэдэн шалгалта мүн лэ олохон дутагдалуудые элнүүлээ.

Мүнөө үедэ үйлдэбэрин шай түгээлгэнүүдые хэрэглэнэ болон бүтээгдэни болон бүтээгдэни ашар дээд эхэ алмагта хэгдээ. Ганса энэ жэлэй юнэ соо манай республикын шай шалтна предпринтнууд миллион квт-час электрын хүсэ алмаба. Намар түгээ сагта электрын элшэ түлшэ хэрэгтэ эрид дааг. Тримошэ Онохойн оной. Бурядай мебель үндэс, модо болбосоруулгын мяханай, нарин сэмбэн бианадуудай, «Гелопри» заводай хүтлэбэрлэгч элшэ шухала хэрэгтэ халбартагаар хандаа, шай элшэ хүсэ дамжуулааг хэрэгсэлүүдэ шай харануудта ашаглаа болдэгэнхэй.

Гурэн түрэн урда шаартай энэ хэрэгтэ хүдөөгэй ажалшад өөрынгөө нилээд эхэ хубита оруулаа аргатай. КПСС-эй ЦК-гай шийлэни (1978 оной) Пленум хүдөө ажахын продукция өөрын үнэ сэн хямдаруулаа. Эл зөөри урхы ушарнуудтай тэмсэл үргэжөөр дэлгэрүүлгэ эрилтэ табиан байна. Алмалтын хүдэлмэри үргэжөөр абуулахын түла, энэ хэрэгтэ хүн бүхэй хабартай байны ойлгуулаа хэрэгтэй. Хүн бүхэн — ажалшыншэ, дургашыншэ, гарыншэ эзэн эхэнэр, пенсия гараан хүнүүд — бултадаа энэ түрэн түрэн шухала хэрэгтэ хабарлаха уялгатай.

Бүхы орон соо гаргалмадаг электрын элшэ хүсэний 1 процент алмабад, арадайманай ажахы 3-4 үдэр соо энэ алмаданан элшэ хүсөөр, түлшөөр хүдэлгэ аргатай.

Манай гарта байнан байлаага гайтагаар хэрэглэхэ, хаагашы алмагтаа гүйлгэхэ — хүн бүхэй, бүтээгдэни арадай хэрэг мүн.

УКАЗ
РЕСПУБЛИКЫН ЭДЭЭ ХООЛОН
ПРОМЫШЛЕННОСТИН ХҮДЭЛМЭРИЛГЭШЭДЫЕ
БҮРЯДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ
ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Никонова Ольга Александровна — Зэдэн районной Торийн тононой заводой мастер.
Сомова Гармасу Нимаевна — Хяатгын районной Худэри-Сомоной тоно-сырай заводой хүдэлмэришэн.
Федотова Екатерина Алексеевна — Улаан-Удэны районной Тарбагатайн кондитерскэ фабрикин хүдэлмэришэн.
Цыльшова Цыренсу Санжияевна — Улаан-Удэны Ленинэй ориенто мяха-консервын комбинатдай колбасгай заводой хүдэлмэришэн.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай Түрүүлгэшэ Б. СЕМЕНОВ.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Секретариин түлөө, Президиумай гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ.

Улаан-Удэ хото, Сөвөдүүдэй байшан.
1978 оной октябрийн 13.

АРМЕНИИН КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТЭ АРМЕНИИН СОВЕТ СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ АРМЕНИИН ССР-эй МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДТЭ

Гайхамшадта хайндэрөөрнь — Россин бүридэлдэ Армениин нэгдэн ниллээр 150 жэлэй ойгоорнь ба республикы Ленинэй орденоор шагнааарнь Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Сөвөдэй Президиум болон СССР-эй Министрнуудэй Совет Армениин ССР-эй хүдэлмэрилгэдэ, колхознигуудые, интеллигенцие, бүхы ажалшыншэ зүрх сэдхэллээ амаршална. Манай агууехэ социалсэ Эхэ оройн аха дүү бүхы аралдууд армян арадтай хамта энэ эхэ хайндэрые тэмдэглэжэ байна.

Зүүн Армениин Россидэ нэгдэн ниллэлтэ ахабтар ехэ түрүү ээлтэй түүхэтэ үйлэ хэрэг болонон байгаа. Тэрэ армян арады харин харжис бүлмтаргадана аршалан абархан, социальна ба национальна харин хүжэлтын таарамжатай зохид эрхэ байдал байгуулан, ажалша армянүүдые ородой түрүү соёл культуура, нинтэ демократическа ба марксистска суртал хургалнуудта, ленинскэ партиин агууехэ хэрэгтэ ниллээ арга олгонон байгаа. Армениин үргэн нинтэ арад зэн Россин революцино хүсүнүүдтэй хамтархадаа, хэтэ үеынгөө хүсэлэнүүдые, этигэл найдабарине хамгаалуула хүсэн түгээ, үнэн сэхэ хани нүхэртэй болоо нэн. Ород болон манай оройн бусад аралдуудтай хамта Армениин ажалшад Коммунис партиин хүтэлбэри дордо дабшажа, хаанта засагта, капиталистнууд болон помещикуудай захиргаанда өсөргүү, социалсэ суртал хургалнуудай илан мандгын түлөө баатаршалгата тэмсэлэй алдартэ зам талла.

Агууехэ Октябрийн социалис революциин илалтэ армян арадта нийтэн ажабайдалы бүхы асуудалуудаар хурдан түргөөр хүжэн дабшалгын үргэн харгы элөөн, тэдэндэ бодото эрхэ сүлөө ба бээ даанан байдал олгонон, социальн-экономическа ба национальна дарлалта мүлжэлгөөн тэдэни хэтэдэн сүлөөлхөн байгаа.

Түүхын саашанхи бүхы шатануудта — Совет засаг тогтонон бэхжүүлхын түлөө тэмсэлдэ, дотоодын ба улсхоорондын харжис хүсүнүүдтэй хатуу шанга байдалуудта, социалсэ экономико ба соёл болбосорол байгуулан хүжөөгдэ — армян арад агууехэ ород арадтай, манай оройн бүхы бусад аралдуудтай нягта нэгдээ, тайгээр дабшажа, совет патриотизмын ба пролетарскэ интернационализмын гол ёноундта үнэн сэхээ нэгийгээр сахилан байха юм. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайны үеэр.

Оройн арадай ажахын нинтэ нэгэн комплексын хубинь болохо республикын экономико үндэрөөр хүжөө. Эндэ элшэ хүсэн, металлурги, автомадаар хангалтын хэрэгсэлүүдые үйлдэбэрилгэ, прибор бүтээлгэ, химическэ, электротехническэ, радиотехническэ ба электронико промышленность үргэжөөр хүжөөгдэнон байна. Армениин хүдөө нотагай түлэ шарай танидашагуй болотороо худилаа. Республикын колхоз, совхозуудай таргалганууд дээрэ хэдэн араад мянган трактор, автомобиль, хүдөө ажахын элбэ машина худалла. Хүдөө ажахын үйлдэбэринэ саашадан ашаг үрэтэй болгодо, тэрэнэй экономикын ашаг урые дээшлүүлгэдэ газар уналалга ба шарнуулан хайжаруула, шэнэ газар элдүүлгэ үлам ехэ үүртэ дүргөөр болонхой.

Армян арадай соёл болбосорол үзгэдөө дуулаагүйгөөр хүжэн халбарна. Армян совет литература ба искусствын эрхим хайн зохөлонууд манай нинтэ арадай, гурэнэй оюун бодолой байлгата оронхой. Түхэл шэнжээрэ национальна ба үзэл бололороо интернациональна эдэ зохөлонууд гүнзэгэй социалис удхатай юм. Республикын эрдэмтэд совет эрдэм наукада ехэ хубитаяа оруула.

Эдэ бүгэдэ ажалшадтай материална байдал болон соёлэй хэлбэришгүйгөөр дээшлүүлхын, ажалша хүлүүдые али бүхы талаарнь хүжөөгдэни тула үргэн ехэ арга боломжонуудые нээжэ.

Армениин ССР-эй туйлалтанууд бүхы совет хүнүүдые үнэн зүрхтэн урмашуулан баясуулаа байдаг. Эдэ туйлалтанууд хадаа социалис нийтэн ба түрэнэй байгууллагуудтай.

КПСС-эй
ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

СССР-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ПРЕЗИДИУМ

СССР-эй
МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕТ

Кабанскын районной ажахынууд газар таряалангай үржэл хайжаруула хэрэгтэ гол анхарал табианай ажалшад жэлдээ жэлдэ ороноо таряанай, тэжээлэй ургамалуудай тогтууртай хайн ургаса хуряага абалаа юм. Газарай үржэл хайжаруула габшагай хоёр ара энэ түрүүшын үдэрөө эмхитгээтэй захалба. Энэ шухала хэрэгтэ тусхай мөргөжээтэ эхэ тула хүрэнэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бурядай гидроэлектростанция партиин газарай хүрэнэ шэнжэлгэшэ В. М. Абанаас, инженер-геолог К. И. Панава гэгшэл уналгадааг газар Ф. СОРОКИНОЙ фотэ.

ХҮРЭНГЭ

БЭЛЭДХЭГДЭНЭ

XX партсьездын нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд район дотороо эгзэн түрүүлжэ гарягаа хуряага ажиллэн юм. Баяхан ехээр уялга хэбтэшиншэ шэнжээ, өбөөс нүүлшин гентарнууд дээрээ хуряагаа.

Таряа хуряалтын түрүүшын дээрөө хошхо колхознигууд гараха жэлдэгтэ үндэр баян ургасын унагата хуури табиха хүрэнгээ бэлэлхэжэ эхлэн юм.

Колхозо хабартаа таргалаа 12 мянган центнер орооното ургамалуудай хүрэнгэ хаагдаха юм. Тэрэнэй тоодо 6000 центнер шэнжисэ орохо. Мүнөө бүхүдөө 8000 центнер шахуу оронон тон хайнаар сээрлэгдэжэ, хүрэнгэ болохоор хаагдаа байна.

Энэ харюусалга ехэтэй худалмэри үргэлжлөөр. О. И. Вершининагай даадаг нэгдэхэ халбарта энэ худалмэри хайнаар эмхидхэгдэхэй. Эндэ нэрлэгдэни эхэнэрэй хүтэлбэри дордо оронон хоёр халаанда сээрлэгдэжэ, хүрэнгэдэ хаагдаа. Силдата бүгдөөрөө гарэй эгэн эхээр үргэжэ ажаллаха. ОВП-20 гэжэ хоёр, ОС-45 — нэгэ, таряа сээрлэгдэжэ, мүн орооноо халдаг, ашадаг түсхэй ошонь түхээрлэгдэжэ, хаалдгөөр худалдэгдэнэ. Эхэнэр нүүдэй бригадын урмашгатай ажалда механик Н. К. Вершинин сэхэ хамаатай. Юуб гэхэдэ, энэ нүхэр бүхы түхээрлэгдэни сэт соонь хайнаар залбарилжэ, наадгүй худалдэга ха юм.

В. КЛОЧИХИН.
Зэдэн район.

ОЙН ХАЙНДЭРЭЙ УРДА ТЭЭХЭНЭ

ЕРЕВАН. (ТАСС). Совет Армениин гороудууд болон тосхонууд хайндэрэйгээр шэнжэлдэгдэхэй. Республикын ажалшад Росситай Армениин нэгдэн ниллээр 150 жэлэй гайхамшад оиё тэмдэглэжэ байна. Оион айлшад — союзна республиканигуудай, Российн Федерациин гороудуудай делегацинууд, хилин саанахи түрүү үзэл бодолтой армян эминүүдэй түлөөлгөшэд хани барисаанай, аха дүүгэй хайндэртэ хабарлахага эрээ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй оборонын министр, Советскэ Союзай маршал Д. Ф. Устинов, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ секретарь Г. А. Алвев, союзна республиканигуудай делегацинуудай бусад хүтэлбэрилгэдэ В. Н. Ленинэй партиингай дэргэдэ, Илалтын парк доторхи Танидашагуй солдалай хүрэй дэргэдэ октябрийн 13-даа веногуудые табина. Тэршэлэн Армениин компартиин ЦК-гай, Армениин ССР-эй Верховно Советэй Президиумай, республикын Министрнуудэй Советэй үмэншөө веногууд табигдаа.

Айллад промышленна шэнэ түб — Абовянда ошонь, Ород-армян хани барисаанай хүндэлдэдэ зориолдган бодхоодонон бүр жабхаланта мемориал хараба.

Д. Ф. Устинов Есеванай гаринзоной сэрэгэй частнуудай нэгдээд хүрөө. Мүн Армениин ССР-эй ВДНХ-да, Матенадарандахи — эртэ урдын гар бэшүүдые шэнжээдэг М. Маштофой нэрэмжэтэ научно-шэнжэлгын институтта ошонон байна.

Д. Ф. Устиновые Армениин компартиин ЦК-гай нэгдэхэ секретарь К. С. Демирчян, Армениин ССР-эй Верховно Советэй Президиумай түрүүлгэшэ В. Е. Саркисов, республикын Министрнуудэй Советэй түрүүлгэшэ В. Т. Саркисян үдэ шэнжэ ялалса.

ЭКОНОМИЧЕСКА ЭРДЭМЭН ХЭМ ХЭМЖЭЭ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

Бүлэй жэлүүдтэ 70 гарамиллон худалмэришлэл, колхознигууд ба мэргэжэлтэд экономическа буралсалда хабарлахан байна. Экономикын асуудалуудые шэнжэсэн шудалалта үйлдэбэрин ашаг үр, худалмэриин шаар дээшлүүлхын түлөө социалис мүрысөө үргэжөөр дэлгэрүүлгэ, партиин XXV сьездын, КПСС-эй ЦК-гай Пленумүүдэй табинан зорилгонуудые бэлүүлгэ хэрэгтэ тула хүрэнэ.

Франко-совет хани барисаанай түлөө тэмсэлшэ

ПАРИЖ. (ТАСС). Франко-совет хани харилсаа хүгжөөлгэжэ. Франциин ба Советскэ Союзай олониятын хоорондохы холбоо барисаа бэхжүүлгэ хэрэгтэ хубитая эхээр орууланай түлөө шагналаа хүртэни мэдээжэ франдуз журналистикса, Франциин дипломатическа хэблэлэй ассоциациин хүндэтэ түрүүлгэшэ Женевиева Табунда Арадуудай Хани барисаанай орден энээ барюулагдаба.

Ж. Табуи Франциин дипломатическа хэблэлэй түрүүшын түлөөлгөшэдэй нэгэн боложо, 1924 ондо премьер-министр Э. Эррио үлшэжэ. Советскэ Союзда ершэн юм Тэрэ гэгэнэй хойшо Ж. Табуи агмалан байдалай ба харилсаа холбооны аша тула Франци болон СССР-эй хоорондын хани харилсаа саашадан хүжөөжэ, бэхжүүлхын түлөө залан шууд тэмсэлшэ зандаа үлэнхэй.

Ж. Табуи ажал абуулгын үндэрөөр сэтгэнхэй түлөө СССР-эй Верховно Советэй Президиумэ, Л. И. Брежневтэ халуун баяхалан хүрэгэбэ.

Октябрийн 13-да Москвада ВЦСПС-эй зарлахан бүхэсоюзна зүблөөн дээрэ энээн тухай хэлсэгдээ. Зүблөөндэ хабардагшад «КПСС-эй XXV сьездын шийдхэбэринүүдэй үндэрөөр «Илдэбэрин ашаг үр ба худалмэриин шаар дээшлүүлгэдэ ажалшадтай экономическа буралсалдай дүргэдэг үүрэг бүри ехэ болтохын тула Башкирэй партианна организациинуудай абуулажа байгаа худалмэри тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоол дүүргэхын тула профсоюзудай шийдхэжэ зорилгонуудые зүбшэн хэлсэбэ.

Ажалшадтай экономическа буралсалда профсоюзудай хабаралта үргэдхээ шухала гэжэ зүблөөн дээрэ хэлгэдэ. Экономическа буралсалдай бодото нүлөө ехэ болгохо, шудалган эрдэм мэдлэсэ ажалай бүтээсэ дээшлүүлхын түлөө, худалмэрилдэг газарайнгаа продукциян шаар улам хайжаруулхын түлөө тэмсэлдээ хэрэглэхэ шадабери хургалмада нэбтүүлгэ зорилго табигдаа.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай УКАЗ

Октябрьскэ районной судьянараай олошоронтой дашарамдуулан, «Шэнээр эмхидхэгдэни районүүд болон гороудуудта РСФСР-эй районүүдэй (гороудуудай) арадай сүүдүүдые эмхидхэхэ, арадай судьянар ба арадай засадагальнуудай нэмэлтэ хунгалта үнэгэрэхэ, этигэжэ түлөөлгөшын дүрэхэхээ урид гаража оюунлодой ороноо арадай засадагальнуудые хунгаха гурим тухай» РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумай 1967 оной январин 21-нэй Указай, мүн «РСФСР-эй районүүдэй (гороудуудай) арадай сүүдүүдые хунгаха тухай дүрмэй» 69-дахы статьягай үндэрөө Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиум тогтообо:

Хунгуулин 5-дахы округоо Октябрскэ районной арадай сүүдэй судьягай нэмэлтэ хунгалта 1978 оной ноябрийн 12-то үнэгэрэхэдэ.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай Түрүүлгэшэ Б. СЕМЕНОВ.
Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай Секретариин түлөө, Президиумай гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ.
Улаан-Удэ, Сөвөдүүдэй байшан.
1978 оной октябрийн 12.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай УКАЗ

Октябрьскэ районной судьянараай олошоронтой дашарамдуулан, «Шэнээр эмхидхэгдэни районүүд болон гороудуудта РСФСР-эй районүүдэй (гороудуудай) арадай сүүдүүдые эмхидхэхэ, арадай судьянар ба арадай засадагальнуудай нэмэлтэ хунгалта үнэгэрэхэ, этигэжэ түлөөлгөшын дүрэхэхээ урид гаража оюунлодой ороноо арадай засадагальнуудые хунгаха гурим тухай» РСФСР-эй Верховно Советэй Президиумай 1967 оной январин 21-нэй Указай, мүн «РСФСР-эй районүүдэй (гороудуудай) арадай сүүдүүдые хунгаха тухай дүрмэй» 69-дахы статьягай үндэрөө Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиум тогтообо:

Хунгуулин 5-дахы округоо Октябрскэ районной арадай сүүдэй судьягай нэмэлтэ хунгалта 1978 оной ноябрийн 12-то үнэгэрэхэдэ.

Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай Түрүүлгэшэ Б. СЕМЕНОВ.
Бурядай АССР-эй Верховно Советэй Президиумай Секретариин түлөө, Президиумай гэшүүн Д. ГОНЧИКОВ.
Улаан-Удэ, Сөвөдүүдэй байшан.
1978 оной октябрийн 12.

„САЛЮТ-6“ — „ОМЭЗ-31“ — „ПРОГРЕСС-4“; ШӨНЖЭЛГЭНҮҮД ХЭГДЭЖЭ ҮРГЭЛЖЭЛӨӨР

НИИДЭЛГЭ ЗАЛАН ХҮТЭЛХЭ ТҮВ. (ТАСС). Космонавтууд Владимир Коваленгой, Александр Иванченкой замбуудинай замаар ниллэлгын араа долоодохи недели дүрбэн октябрийн 13-да «Прогресс-4» онгосын ашаануудые буулгаха нүүлгын худалмэри дүүргэ. Станин дээрхи задалгалан түхээрлэгдэни онгосын ашаанай тагалта худар абаашажа, байха ёһотой газарнуудтань табина.

Дэлхэй шадахи замбуудина шэнжэлгэнүүд хэгдэжэ үргэлжлөөр.

Космонавтууд станицин нэгдэхэдэ дигиталин түхээрлэгдэни багуудта түлшэ нэмээжэ дүүргэбэ.

Дэлхэй ноур талье, гадада далайнуудай аквариен алаглан хараха, дүр зурагуудые буулгаха түдэлмэри, бөө махабалингаа шалаа гаргаха упражнени үзэрэй программаар харагалагдайха.

Дэлхэй шадахи замбуудина шэнжэлгэнүүд хэгдэжэ үргэлжлөөр.

СССР-эй МИНИСТРНУУДЭЙ СОВЕДТЭ

Ноябрийн 4-нэй субботын амаралтые 1978 оной ноябрийн 6-най понедельнигтэ болгохо гэжэ СССР-эй Министрнуудэй Совет тогтообо.

Саяанһаа Vitim хүрэтэр

ТАНИЛСАГТЫ, ҺОНИН МЭРГЭЖЭЛТЭЙ ЗОН

Нагта соо арба гаран зон суури ажаллаа баба. Шунан улаан хэлээ гэржээр хөөд, хойто хоёр хүд дээрээ оодонолон шара махлан дэргэдэ нургаар баатарай залуухан буряд үүдүн эргэйдэнэ. Энэмэй Виктор Лусанович Эрдэнэ гэржэ.

—Еготой амиды баабгайл даа, —гэхэдмэй, тэр гансата зүбшөөдэй.

—Ушөө хүсэд бэлэн болооды байна, —гэжэ тэбишоло.

Тээ саанань дүхэрилэн нуугаад хэдэн эхэ үрүүд шубуудай, жэжэ амитайл турсэнүүдэ урлана. Сахали, жэрхэ, харман, торчирүү, хура болон бусадые харнаар танилаби. Энэмэй үүд гэржэ? Мун даа, талын эзэн тарбаган шуу нагта эбэрээ арбайлаад, бага маран татан бүтэсхэ харнаби.

Юрөөдөл, ямар нэгэн заповедник гү, али Зэр талын гүн соо ороод ялбаа илбангаад мэдэрэлэй энэ түрэх байһанни бири гэхэлгүй.

—Манай хэһэн, Сэтэһэн эдэ дүрээ, мануулчуудые насал Буряд оройн нуруулинууд, музейн гү, тэрэл гүртэн хүрэтэр дүрэхэд болгон абахаа хуушадтой урин налгангаар наймаагаа гүйтгэнэ...

Энэ гүйсэтэй, юрз бусын хараһаар байтар, нэгэ буланд байһан киоскдо хэдэн хүн ооршоно.

—Намда жэрхэ харуулты?

—Сахали шубуу намда угты!

—Ягаа амиды мэтэ хэрмэн гэржэби! —гэхэ мэтэ үгэ хүүр тэндэнээ эли соностоно.

Угы, энэмэй амиды амитадай булан, тэдэнэй наймаан бэшэ юм гэжэ абаһаар хэлэе. Имагад Байгал шадарай ан, амидыг, шубууды наймаалгажа, зангаары шахуу бүтэһэн дүрээ мануулинүүд энэ худалдагана бшуу.

—Буряд оройн аяншалаад бусанан хүн бүхэн манай киоскһоо дүрэхэлай тэмдэг абажа сшохо дуратай юм. — гэжэ тэрэнэй наймаалагша Анна Петровна Черных манда хөөрнэ. Тинжэ зуураа, мүнгэ баряад, жэрхэ, үрхэһөө эхилээд, жэ

байгаалидаа дуратай хүн зон худалдан абадаг элээ, мун Энэ оройнмай түдэй облась, жазарнуудна захилнууд орокол байдаг, —гэжэ энэ цэһе дагша Наталья Ивановна Черкова омогор хонгөөр хөөрнэ. —Үнгаржэ эрхэдээ, хилин саанашы эльгээнэби. Тээ намдэ Япон руу ехэ бүлэг амтад, шуубуудай дүрэнүүдэ эльгээнэ бири байхэби. Болгары захяа бэлэй.

Зүб даа, Наталья Ивановна омогорхохо ёһоороо омогорхоно. Энэ худалдаг хүн бүхэнниг олоодо хэрэгтэй ажал хэрэг бүтээжэ байнаби гэжэ ойлгодог, тинмээ эрмэлзэд түгээ, үүн эрхээнэй оролдоо гаргача бшуу.

—Би энэ худалдаридаа угаа дуратай, — гэжэ таксадермистээр хоёр жэл үүдүн хүдэлжэ байһан Любов Меркушина гэжэ залуу багшан маанатай хэрэлдэхэ дөө сэхэ мэдүүлэ.

Имэ ойлгодошгүй, гөр нэрэтэй аад, үнэн дээрээ һонин, хүнэй ухаан содолоон, эрдэм мэдэһын шухала хэрэгтэй мэргэжэлдэ шилжээд, даалгалаһан хэрэгтэ харуулсалгатайгаар хандаг

РЕПОРТАЖ

габшагайшуул олон. Тинмэ шүүлэй тоодо Ольга Кузьминична Альфер, Наталья Степановна Савина, Борис Острович Раднаев ба бусад ороно.

Энэ һонин үйлдэбэртэй (зүб даа, үйлдэбэртэй!) танилсаад, гараха дээрэ нимэ асуудлаар һонирхободи.

—Бэлэн болоод байгша тээ тэрэ бабгайтай наймаанда гарахадаа, юутэ болодог юм?

—Эхэ үнэтэй бад даа, —гэнэ хүрэр Миронов. —Гурбан зуун шахам түхэртэй.

—Сахалинууд арбаад, тинхэдэ хура гуша гаран, жэрхэнүүд, торчирүүнүүд бүрише үнэгүй ааб даа.

—Манай республикада зургадолоон жэлэй аяна эхи абаһан шөнэ, һонирхолтой, олоодо шухаг энэ хэрэгтэй хүржөөж, жэл бүри 35 мянган түхэртэйгээр сээр аба ажахыдаа асаржа байһаар сэдхэхэтэ ханаангүй бэйхэн аргагүй.

А. ЖАМБАЛДОРЖИЕВ. ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Таксодермистүүд Л. Меркушева, О. Альфер гэгшэд ажалдаа. 2. Баабгай дүрээ бүтээжэ Виктор Эрдэнэһын сүлөөтэй. Ц. ЦЫБИКОВЭЙ ФОТО.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

ГУРБАН УУЛЗАЛГЫН ҮЛӨӨД БАЙХА

СССР-эй «А» классай хоёрдох бүлэгтэ наадаг комантануудай дунда үнгаргэгдэн ээлжээтэ уулзалгада дун хамта хорин командала хабаадаа. Октябрийн 7-до үнгаргэгдэн нааданда гурбан табан бүлэгтэ сохиго оруулалдан байба. Тинхэдэ талман ээлт айлшаар ошонон футболистууд гол түлээ илжага гаранан байна. Хэһэйшье мэдһээр, нааданай дүрхэ тээшээ дүтэлхэ бүри команда бүхэн һайн амжалтагайгаар байгша оинонгоо наада үдэшэ зорилго урдаа табина ха юм. Идэшэнь, Омскын «Иртышэй» футболистууд эднэртэй айлшалһан Хабороскын командые аяар 6:2 тоотойгоор шүүжэ, бүри урагшаа дашбаа.

Байгша оной уулзалгачууды хэзээ хэзээнэйхээ үлгэм бэрхэр үнгаржэ ябаһан Карагандагай «Шахтер» һайн байдалтай. Тин, тэрэ Никольскын «Горняк» командые 4:1 тоотойгоор шүүжэ табилаха, хоёрдох һууридаа бэйжэбэ. Харин нааданай хоёрдох хахадша мурьсөөнэй таблицада түрүүшын хоёр һуури эзлээд ябаһан Павлодаргай «Трактор», Ангарскын «Ангара» комантануудта айлшаар ошонон Владивостоготой «Луч», Семипалатинскын «Спаргагай» футболистууд талман эздэтэ тус тустай 1:0 тоотойгоор шүүжэһэн байба. Хоёрдох һуури эзлэһэнэй гансахан ла олоогор гэгдэлээ «Ангарагай» футболистууд гурбаахи һуурида гараха баатай болоно. Мун Целиноградгай «Целиник» командин футболистууд эднэртэй айлшалһан Комсомольск-на-Амуре хотын спортсменууды 3:0 тоотойгоор шүүбэшье, нэгэ

Команданууд	Илдэ	Гол	Шуудан	Шуудан	Шуудан
«Трактор» Павлодар	36	23	5	8	51
«Шахтер» Караганда	36	20	6	8	60
«Ангара» Ангарск	37	20	7	10	51
«Целиник» Целиноград	36	19	8	9	60
«Динамо» Барнаул	37	16	9	12	41
СКА Хабаровск	36	14	12	10	55
«Звезда» Эрхүү	36	16	7	13	55
«Иртыш» Омск	36	14	9	13	53
«Торпедо» Рубцовск	37	13	11	13	42
«Чкаловск» Н-Сибирск	36	14	8	14	40
«Луч» Владивосток	36	13	10	13	48
«Локомотив» Улаан-Удэ	35	14	7	15	41
«Автомобилист» Кр-к	36	13	8	15	52
«Спартак» Семипалатинск	36	13	8	16	35
«Булат» Темиртау	36	12	9	17	38
«Амур» Благовещенск	36	10	8	18	50
«Горняк» Никольск	36	8	12	16	42
«Торпедо» Томск	36	9	9	18	37
«Амур» К-Амур	36	10	6	19	37
«Восток» У-Камног.	35	10	6	21	38
«Энергия» Братск	37	10	6	21	38

ТЕЛЕВИДЕНИ

Октябрийн 15-һаа 19 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 15

ЭДЭЭ ХООЛОН ПРОМЫШЛЕННОСТИН ХУДЭЛМЭРИЛГЭШЭДЭЙ ҮДЭР

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА «Орбита-2», 7.55 — Дамжуулгын программа, 8.00 — «Время», 8.35 — Үглөөнэй гимнастика, 8.55 — «Бульварны», 9.25 — «Советскэ Союзда алба хэһөө», 10.25 — «Онтохондо айлшаар», «Варвара-краса длинная коса» — уран һайханы фильм, 11.25 — «Хүжэмтэ киоск», 11.55 — «Хүдөөтэй час», «КПСС-эй ЦК-гай июлийн (1978 оной) пленумын шийдэбэринүүдэ бэлдүүлгын түлөө», 12.55 — «Свадьба Кречинского» — театральнай жүжгэ, 15.30 — Уласхоорондын һонин, 16.00 — Хүдөөтэй худэлмэрилгэшэдэ зорюулагдаһан концерт, 16.30 — «Киногөөр аяншалагшадай клуб», 17.40 — «Океан» — гэжэ телевизионно баримтата фильм, 18.10 — «Мунөөдэр эдэ хоолой промышленностин худэлмэрилгэшэдэ үлээр», СССР-эй эдэ хоолой промышленностин министр В. П. Ленин дамжуулгада хабаадалсаха, 18.55 — «Танай бшмүүдэр», Эдэ хоолой промышленностин худэлмэрилгэшэдэй захилаар хүжэмтэ программа, 19.10 — Хонжойгээр СССР-эй чемпионат ЦСКА «Динамо» (Рига), 1-дхи ба 2-дох үеһүүд, 20.30 — «Время», 21.00 — Хөккэйгээр СССР-эй чемпионат ЦСКА «Динамо» (Рига), 3-дхи үе, 21.35 — Уран һайханы гимнастикаар СССР-эй кубок, 22.35 — Шэнь һонин.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 16

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА Улаан-Удэ, 18.00 — Дамжуулгын программа, 8.00 — «Байгал» — мэдээсэлэй программа, 8.35 — Бурагшадта зорюулагдаһан дамжуулга, 19.35 — «КПСС-эй ЦК-гай июлийн (1978 он) пленумын шийдэбэринүүдэ бэлдүүлгын түлөө», 20.40 — «Зүүн Сибирь» киножуулан, 20.50 — ВЛКСМ-эй 60 жэлэй ойдо, «Шини поэдууд, комсомол» гэгшэн дамжуулга, 21.15 — Союзхол, 21.25 — «Степанова памятка» — уран һайханы фильм, «Вторник, 17

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА «Орбита-2», 7.55 — Дамжуулгын программа, 8.00 — «Время», 8.35 — Үглөөнэй гимнастика, 8.55 — «Аргонавты» — мультфильм, 9.15 — Ревкомтой түрүүлгэшэ — телевизионно уран һайханы фильм, 10.50 — «Обсидионерство», «Орбита-2», 13.10 — Дамжуулгын программа, «Сибирь» болон Алас-Дурна хизаараар» — кинопрограмма, 14.05 — «Москвагай Кремлин архитектурал», 14.35 — Спортивнай программа, 15.20 — Классическа хүжэмтэй концерт, 15.45 — «Манай гүүд», 17.30 — Шэнь һонин.

Улаан-Удэ, 17.50 — мэдээсэлэй программа, 18.20 — гандист ба шагнаһан халамжа» гэгшэн хөөрөөн, 18.45 — Хабаардалга, «Орбита-2», 18.55 — Дэм наукин аяһаа 19.25 — «Как за сталь» — телевизионно олон сериетэй уран һайханы фильм (2-дох сериет), «Испытание», 20.00 — «Время», 21.00 — Вознесенский, «Послхай диалог», 22.40 — Шэнь һонин.

ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА «Орбита-2», 17.50

менээр хүжэмтэ аяншалагша программа, Улаан-Удэ, 18.55 — жэм — шини һонин, 19.25 — Баримтат фильмүүдэй программа, Союзхол, 20.35 — «На квартет» — балет, 21.00 — Залда «Факель» гэгшэ программа, «Орбита-2», 19.10 — КПСС-эй ЦК-гай июлийн (1978 оной) пленумын шийдэбэринүүдэ бэлдүүлгын түлөө, «Нак закалялась сталь» — телевизионно олон сериетэй уран һайханы фильм (1 сери), «Рождение», 20.30 — «Время», 21.00 — Уран һайханы гимнастикаар СССР-эй кубок, Улаан-Удэ, 22.00 — Хүдөөтэй ажалшадта концерт, ХОЕРДОХИ ПРОГРАММА Улаан-Удэ, 18.00 — Мультфильм, «Орбита-2», 18.35 — «Хүжэмтэ программа», Улаан-Удэ, 19.10 — Баримтата фильмүүдэй программа, 20.10 — Уласхоорондын шэнжэлэл, 20.30 — Түймэр сараха тухай фильм, 20.50 — Союзхол, 21.00 — «Австри: хото гороуду болон хунуу» — Баримтата фильм, 21.50 — Хүжэмтэ забардалга, «Орбита-2», 22.00 — Ф. Мендельсон, «Концертны увертюра», 22.40 — Шэнь һонин.

СРЕДА, 18

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА «Орбита-2», 7.55 — Дамжуулгын программа, 8.00 — «Время», 8.35 — Үглөөнэй гимнастика, 8.55 — «Орлеон» телестудиян концерт зал, 9.40 — «Нак закалялась сталь» — телевизионно олон сериетэй уран һайханы фильм, (1 сери), «Рождение», 10.45 — «Киногөөр аяншалагшадай клуб», «Орбита-2», 13.55 — Дамжуулгын программа, 14.00 — «Хүдөө ажахын техникэ» — арбадхи табан жэлдэ — Баримтата фильм, 15.00 — А. Грин, «Улаан дабаганууд» — уран зоһеолой уналга, 15.45 — «Эрхэ тухай хөөрөөн», 16.15 — СССР-эй ардуудай дуу, хатар», 16.45 — Москвагай комсомолой хэрэ

ХАБ ЗАГАНАН-БАЙГАЛАЙ БАЯЛИГ

али бүхэ талаһань шэнжэлжэ эхилэн байна. Тус институт 1981 он болотор Байгал хаб заганы шэнжэлжэ дүрхэ зорилго табыад, амжалтагайгаар бэлдүүлжэ байхал, Мунөө дээрэ хаб заганы һургыг эрдэм наукин үндһөөр олооруулаха, олооруулаха, хаб заганы хамгалан аришала хэмжээнүүд абажа байхал. Эдэ бүхэ хэмжээнүүдэ бэлдүүлгэһэй ашаар Байгал хаб заганы тоо нилээд олоорно, 1977 оноо Байгал соо 70 мянган толой хаб заганы биш гэжэ элүүлээдээ, Тигэжэ жэл бүри 6 мянган толой хаб загана олоорилжа арга олодон байна.

«Байкалрибвод» управлениин Байгал шаархи бүхэ инспекци хаб заганы хамгаалай аршалдаг юм. Загана хамгаалай Хойто-Байгалай, Баргжанай инспекциүүд хаб загана олоорилжа, продукциянь бэлдүүлжэ пунктүүдта тушаадаг юм. Лимнологическа институтай эрхэмтэй шэнжэлгэһэй өһөөр хаб заганы хамгалан аришала, һонирхолтой байха гэжэ ханаганад, 1-һээ 9 жэл хүрэтэр нагатай хаб заганы 78 процент, 10-һаа 19 хүрэтэр нагатай — 18 процент, 20-һоо 29 хүрэтэр нагатай — 3 процент, 40-һөө эдэшэ нагатай — 0.1 процент болоно. Тинхэдэ һуурай жэлүүдтэ хаб заганы хужалтэ (тэрэнэй тарган, туранхайн, ургалтань) тад ондоо боложо байхал. Энэнь Байгалай уһанай нургууцай хэмжээгээ эхэ боложо байһан

УУ, ХҮГЖЭМ ЗЭДЭЛНЭ

Сагаан-Мориной совёлой байшангай (Захаминай район) дэргэдэ «Туяна» гэжэ вокально-инструментальна ансамбль 1975 ондо эмхилдэгдэн юм. Тэрэнине эмхилдэгшэ Чимит Цыренов эхэ оролдогто гаргача, залуу хубууд, басагадые ансамбляда хабаадуулаха хэрэгтэ сэхэн хубигана оруула. Түрүүшээр хүжэмтэй инструментүүд дуталдаг байга.

Залуушуудай эрмэлзэл оролдогтын ашаар бэрхэ шүүлүүд дабагана. Нэгэл жэлэй үнгарөөд Сайханда, дурсагаһан вокально-инструментальна ансамбль Улаан-Удэ хотодо болоһон «Арадай уран бэй», гэгшэн телевизионно фестивалда хабаадаа, республиканы ажалшадые нотаганана хүн зоний дуу, хатарнуудтай танилсуулаа һэн.

Һайын үдэрүүдтэ ансамблин һайн дуранай артистар районий Ехэ-Цахир, Улэшэн, Хамни, Бүрэг, Худар, Нурта шөгүүдээр аяншалжа, хүн зондо концерт харуулаа. Орд ба буряад композиторнуудай дуунда, хатар танһанууд ансамблин репертуарта ороно. Сагаан-Мориной совёлой байшангай директор Валерий Доржиев, солист Сергей Ширалов гэгшэдэ дуунууд удаан алга ташаагаар үдэшгэдэһэн байна. Хүжэмшэд Зоригто Шагдуоров, Сергей Ширалов, Владимир Белмаев, Даша Ширалов гэгшэд шадамар бэрхээр наадаба «Туяна» ансамблин артистарта амжалта түгээ. Манай корп.

ШЭНЭ АЯНШАЛГА УРИНА

Аяншалга ба экскурсион обьектастой совейдэ дэргэдэхэ бюро республиканы ажалшадые Закарпатин хотонуудаар аяншалхынь урица.

Энэ маршрутдаар аяншалшад Новосибирск, Киев, Львов, Ужгород, Мукачэво, Рахов, Яремча, Черновцы, Кишинев, Одессэ хотонуудай тууһын дурасхаалай газарнуудтай танилсаха юм.

Аяншалшад Киев хотодо Софийн собор, гой һайхан архитектурна шэнжэтэй опера ба балеттэй театрай, университеттэй байшануудые хуярлан хараха юм. Мун Алар Сольн парк, Мэдээдээгүй солдадай хүүр хараха, Киево-Печерскэ лаврын музейн экспонатүүдтай танилсаха.

Львов хотодо ороходо, урдинай тууһын хушөөнүүдэ хаража болоно. Уданын сууда таануушан, Советскэ Союзай Герой Н. Кузнецовой худуулагдэһэн газарта ошоно, дурасхаалын мүнхэлэн ёһоно.

Аяншалһын поезд Уж голэй эрөөдэ түбхинэн хотодо зоргохо юм. Голэй баруун эрөөдэ эрхэ урбын барилханууд олон. Архологууд энэ дундада зуун жэлүүдтэ славянчуудай эхэ солгой байдны гэршлэһэн байшануудай үзэгдэл олоһон байна. Эндээшэ аяншалшад Мукачэво хото хүрхэ юм.

Рахов хотын үнгарынэй удаа турпоэдэ Яремчада тогтохо. Онсо язаар, гой һайханаар барилдаһан эрнүүд хүнүүдэй ахарал заатай татадаг. Черновцы хото. Эндэ мэдээжэ украин уран зоһеолойд Иван Франко, Ольга Кобилыска, Лесь Украинка гэгшэдэй зохёдо ажал хуурагдэһан аяншалгагад танилсаха.

Украинын ССР-һээ поезд Молдавын нислэжэ хото Кишинев хүрхэ, 500 жэлэй саана байгуулагдаһан тус хотын түүхэ тон һонирхолтой.

В. ВАХРУШЕВА, аяншалга ба экскурсион талаар бюргой худэлмэрилгэшэ.

Яруунаһаа мэдээсэнь

АН УСКЭБЭРИЛЭШЭДЭЙ АМЖАЛТА

Витамей кооперативхо хоёр налбартай юм. Эндэхи штатна агуушад болон һайн дураара агнаһан агуушад олоорилжа, олон мянган түхэртэй продукция гурьндэ тушаадаг. Мун тус ажахы ан усхэбэрлэхэ өөрын ферментэй болоһой. Тингэжэ халтар хара үнэгэ, пеще олоор усхэбэрлэхэ үнэтэй сантай арна элбэгээр худалдаага боложо байна. Энэ амжалтада А. М. Хлебникова Л. Ф. Подкорытова эхэ хубигана оруула. Эднэр байгша олоһон пеще болон үнэгэнэй гүлгүнүүдэ олоор абажа, гаржа хорлоготойгөөр томо болгохо түсөөбэ дүрүбэ. Энэһон ашаар кооперативхохэ декабрь һарада нёдондойһон нилээдгүй олон үнэгэнэй, пещедэй арна Эрхүүтэй баазада тушаахаар хараална.

ХУРГУУЛН НЭЭГДЭБЭ

Озёрын комбинадай бодхоолохо Сагаан нуурай шадархи барилгашадай шэнь һуурын улам үргэжэе байна. Тус тустай хоёр байртай 30 гаран модон гэр барилдаа. Мун хоёр дахар хамтын банра бодхоодоһон. Энэ һуурида нёдондо хоёр магазин, столочо, пекарни, бани ашагалаа һэн. Хожомо спортзал болгодохо байшан соо мүнөө кино харуулагана. Барилгашадай бүлэнэр олооржо, шэнэһэтэ тужын дунда оршоно һууриной үйлсэһүүдээр ухибугуурай дуу шуун эздэлдэ болонхой. Тини энэ жэлдэ тус һуурида хургуули нээгэбэ. Тусгаар бодхоодоһон уужам һуурида байшан соо барилгашадай үхбүүд сентябрийн нэгэнһээ эрдэм номдо хуража эхилэнхэй.

Д. ДУГАРОВ, манай корп.